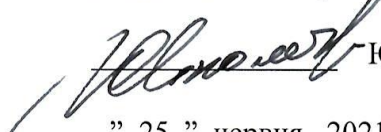

Львівська національна музична академія імені М. В. Лисенка
Кафедра струнно-смичкових інструментів

«ПОГОДЖУЮ»

Гарант освітньо-наукової програми,
проректор з науково-педагогічної діяльності
та інноваційного розвитку, професор

Ю. СОКОЛОВСЬКИЙ
” 25 ” червня 2021 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи, професор

М. КУШНІР

” 25 ” червня 2021 року

«ПОГОДЖУЮ»

Декан факультету оркестрових інструментів,
доцент

Т. ЛАЗУРКЕВИЧ
” 25 ” червня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність	025 Музичне мистецтво
Освітньо-наукова програма	Музичне мистецтво
Профілізація	«Арфа»
Статус	Обов'язкова компонента циклу дисциплін науково-фахової підготовки (ОК 1.3)
Загальний обсяг	9 кредитів ЄКТС (270 годин)
Форма підсумкового контролю	Атестаційний екзамен
Термін викладання	1-3 семестри
Факультет	Оркестрових інструментів
Форма навчання	Денна, заочна

Львів 2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «СПЕЦІАЛЬНИЙ КЛАС» для профілізації «АРФА» з галузі знань 02 «Культура і мистецтво» зі спеціальності 025 «Музичне мистецтво» оновлена, відповідно до освітньо-наукової програми «Музичне мистецтво» другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою Радою ЛНМА імені М. В. Лисенка від 26 травня 2021 року (Протокол № 1).

Розробник:

ОЛІЙНИК Ольга Григорівна – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри струнно-смичкових інструментів

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри струнно-смичкових інструментів

від ”_17_” _червня___ 2021 р., протокол № _11_.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни – підготовка висококваліфікованих і всебічно розвинутих музикантів-виконавців що володіють специфікою арфового виконавства.

Основним завданням дисципліни є навчання студентів особливостям гри на арфі та професійному застосуванні набутих ними знань і навичок у майбутній фаховій педагогічній і виконавській діяльності.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ, ЯКИМИ ПОВИНЕН ОВОЛОДІТИ ЗДОБУВАЧ

2.1 Загальні компетентності (ЗК)

ЗК2.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми

ЗК3.Здатність використовувати інформаційні та комунікативні технології.

ЗК4.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК8.Здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК9.Здатність працювати автономно

ЗК10.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

2.2 Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК1.Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції.

СК2.Усвідомлення процесів розвитку музичного мистецтва в історичному контексті у поєднанні з естетичними ідеями конкретного історичного періоду.

СК3.Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики /.

СК4.Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності.

СК5.Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

СК6.Здатність викладати спеціальні дисципліни в закладах освіти з урахуванням цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти.

СК7.Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету.

СК8.Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність в закладах вищої освіти.

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (РН)

РН1.Володіти професійними навичками виконавської, творчої та науково-педагогічної діяльності.

РН2.Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах.

РН3.Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві.

РН4.Професійно здійснювати аналіз музично-естетичних стилів та напрямків.

РН5.Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію.

РН6.Володіти музично-аналітичними навичками жанрово-стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

РН7.Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

РН8.Здійснювати викладання гри на інструменті / вокалу /диригування / музикознавчих дисциплін / композиції з урахуванням потреб здобувача освіти, цілей навчання, вікових та індивідуальних особливостей здобувача.

РН10.Володіти сучасними методами та засобами наукових досліджень у сфері музичного мистецтва, у тому числі, методами роботи з інформацією, методами аналізу даних.

4. РОЗПОДІЛ ДИСЦИПЛІНИ ЗА СЕМЕСТРАМИ, ГОДИНАМИ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

НАЗВА НАВЧАЛЬН ОЇ ДИСЦИПЛІ НИ	Розподіл за семестрами			Кількість кредитів ECTS	Кількість годин						Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами			
	Екзамени	Заліки	Атестаційні екзамени		Загальний обсяг	Аудиторних			Самостійна робота (денна/заочна)	Семестри				
						Всього (денна/заочна)	у тому числі:			1	2	3	4	
	лекції	Індивідуальні (денна/заочна)	практичні				Кількість тижнів в семестрі							
	15	15	15		15									
Спеціальний клас	1,2	3	4	9	270	90/45	-	90/45	-	180/225	2	2	2	-

Розподіл годин та кредитів по курсах та семестрах

КУРС	СЕМЕСТРИ	Кількість кредитів ECTS	Загальний обсяг	Кількість годин				Самостійна робота (денна/заочна)
				Всього (денна/заочн	Аудиторних			
					лекційні	Індивідуальні (денна/заочна)	практичні	
I		6	180	60/30		60/30		120/150
	1	3	90	30/15		30/15		60/75
	2	3	90	30/15		30/15		60/75
II		3	90	30/15		30/15		60/75
	3	3	90	30/15		30/15		60/75

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Індивідуальні заняття І курс

№	№ Теми	Тема	Кількість годин (денна/заочна)
1 семестр			
1	Тема 1	Сюїта Твір малої форми	15/7
2	Тема 2	Твір українського композитора	15/8
Разом			30/15
2 семестр			
3	Тема 1	Концерт або Соната	15/7
4	Тема 2	Твір малої форми	15/8
Разом			30/15
Всього годин			60/30

ІІ курс

№	№ Теми	Тема	Кількість годин (денна/заочна)
3 семестр			
5	Тема 1	Поліфонічний твір	15/7
6	Тема 2	Твір малої форми	15/8
Разом			30/15

Самостійна робота І курс

№	№ Теми	Тема	Кількість годин
1 семестр			
1	Тема 1,2	Робота над інтонацією та якістю звукоутворення.	55/70
2	Підсумковий контроль (екзамен)		5/5

2 семестр			
3	Тема 1-4	Опрацювання твору великої форми. Знайомство з різноманітними інтерпретаціями .	55/70
4	Підсумковий контроль (екзамен)		5/5
Всього годин			120/150

II курс			
№	№ Теми	Тема	Кількість годин (денна/заочна)
3 семестр			
5	Тема 1,2	Робота над втіленням художнього образу програмного репертуару.	45/60
6	Підсумковий контроль (залік)		5/5
4 семестр			
7	Підсумковий контроль (Атестаційний екзамен)		10/10
Всього годин			60/75

ТВОРИ ПІДВИЩЕНОЇ СКЛАДНОСТІ.

1. Поліфонічний твір.
2. Дві п'єси (одна віртуозна) або твір циклічної форми.
3. Концерт.

Послідовність проходження тематики змістовних модулів, а також обсяг творів та кількість годин практичних занять і самостійної роботи визначається викладачем довільно, у залежності від творчого потенціалу та індивідуальних особливостей розвитку кожного студента. Під час навчання викладач повинен враховувати й необхідність охоплення (у межах зазначених розділів) якомога більшої кількості творів різних за змістом, формою та жанрами.

До заліку та атестаційного екзамену допускаються студенти, які виконали семестрові вимоги.

Програма випускного атестаційного екзамену на здобуття ступеня «Магістр» складається з творів усіх стилів (бароко, віденська класика, романтична та сучасна музика) і включає:

1. Поліфонічний твір.
2. Дві п'єси (одна віртуозна) або твір циклічної форми.
3. Концерт.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сумарна шкала оцінювання здобувача з навчальної дисципліни

СУМА БАЛІВ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання здобувача з семестрового екзамену та поточного контролю

БАЛИ ЗА ВСІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ
45-50	A	відмінно
41-44	B	добре
37-40	C	
32-36	D	задовільно
30-31	E	
18-29	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-17	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.
2. Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності.

3. Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

4. Бінарні, інтегровані (універсальні) методи. *

* Жодна із запропонованих класифікацій не позбавлена недоліків. На практиці викладач з даної дисципліни інтегрує методи різних структур, утворюючи неординарні (універсальні) методи навчання, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

1. Попередній контроль спрямований на виявлення знань, умінь і навичок студентів з творів, які будуть вивчатися.

2. Поточний контроль здійснюється під час практичних занять з метою перевірки засвоєння попереднього матеріалу і виявлення проблем опанування тими чи іншими навичками.

3. Тематичний контроль здійснюється періодично, після вивчення нової теми чи нового розділу і має на меті систематизацію знань та умінь студентів.

4. Підсумковий контроль проводиться в кінці семестру, а також після закінчення курсу на атестаційному екзамені.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Гумен О. Арфа в Україні. Історія і особистості // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. статей . – К. :Міленіум, 2009. – № 26. – С. 312-318.
2. Гумен О. Арфова освіта у Львові: творчо-виконавський діалог // Проблеми удосконалення професійної підготовки фахівців мистецьких дисциплін: Зб. Матеріалів Всеукраїнської відкритої науково-практичної конференції, присвяченій пам'яті А.Ф. Кречківського. – Суми: Вінниченко М.Д., 2011. – С.50-52.
3. Гумен О. До історії арф із колекції українських народних музичних інструментів Музею театрального, музичного та кіномистецтва України // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Український народний музичний інструментарій: історія, теорія і методи дослідження. – К. ДАККиМ, 2009. – С. 183-191.
4. Олійник О.Г. Короткий історичний огляд ансамблевого музикування // Камерні ансамблі для арфи. Програма для вищих навчальних закладів. – К., 1997.

5. Олійник О.Г. Історія становлення і розвитку камерного ансамблю з арфою в складі. Навчальний посібник. – Вінниця: Нова книга, 2005. – 200 с.
6. Олійник О. Сарматська арфа з території України // Студії мистецтвознавчі. Вип. 4. – К.: ІМФЕ ім. М.Т. Рильського, 2007. – С.89-97.
7. Полтарєва В.П. Арфа – К.: Музична Україна, 1980. – 59 с.
8. Полтарєва В.П. Арфа в сучасному симфонічному оркестрі // Методичні рекомендації для студентів оркестрових та композиторських факультетів музичних вузів. К. :РМК М-ва культури України, 1991. – 16 с.
9. Aber Count, A. L. Xavier Désargus [Electronic resource] //Oxford Music Online. – Mode of access : http://www.oxfordmusiconline.com/subscriber/article/grove/music/44003?q=desargus&search=quick&source=omo_gmo&pos=1&_start=1#firsthit (Accessed: 30.10.2017).
10. Aber, A. L. Johann Baptist Krumpholtz. Composer and Innovator // American Harp Journal. – 1973. – Vol. 4. – № 2. – P. 7–9.
11. Bochsa R. N. Ch. Universal method for the harp New York : C. Fischer, 150 p
12. Cleary M. The invention of the 18-th century: the Harpe organisée and Pedals // American Harp Journal. 2018. No 2. 22–38 pp.
13. Griffiths A. Robert Nicolas Charles Bochsa <http://www.adlaimusicpublishers.co.uk/pages/harpists/bochsa.htm>
14. Griffiths A. Elias Parish Alvars (1808-1849) URL: <http://www.adlaimusicpublishers.co.uk/pages/harpists/parishalvars.htm>
15. Griffiths A., Rimmer J. Harp. // Grove's Dictionary of Music and Musicians/ London: Macmillan, 1984. – Т. 2. – P. 191 – 210
16. Hallo R.M. Erard, Bochsa and their impact on harp music-making in Australia (1830–1866): An early history from documents. Adelaide, 2014. 236 p.
17. Lawrence L. Method for the harp : fundamental exercises with illustrations and technical explanations New York : G. Schirmer 1929. 78 p.
18. Lawson, A. A. Johann Baptist Krumpholtz, composer and innovator // American Harp Journal. – 1973. – Vol. 4. – P. 7–9.
19. Libin L. European and American Harps. New York: Metropolitan Museum of Art, 1989. – 16 p.
20. Maydwell, A. Georges and Jacques-Georges Cousineau and the harp in the latter half of the eighteenth century // Studies in Music. 1980. Vol. 14. P. 61–86.
21. Renié H. Méthode complète de harpe. Paris: Alphonse Leduc, 1946. 123 pp.
22. Rensch, R. Harps and Harpists. Bloomington : Indiana University Press, 2007. 363 p.
23. Scimeca M. G. L'arpa nella storia. Bari: U Hoepli, 1938. – 308 s.
24. Zingel H.J. Harfe und Harfenspiel vom Beginn des 16. bis ins zweite Drittel des 18. Jahrhunderts. Halle, VEB Max Niemeyer Verlag, 1931. 235 p.
25. Zingel H. J. Harfe, Harfenmusik // Die Musik in Geschichte und Gegenwart. Kassel-Basel-London: Deutschen Taschenbuch Verlag, 1989. Bnd. 2. S. 1508 – 1586.

26. Zingel H. J. Neue Harfenlehre: Geschichte. Spielart. Musik. Leipzig: VEB Friedrich Hofmeister, 1981. Band 4. 110 s.
27. Zingel H. J. Harp Music in the Nineteenth Century. Indiana University Press, 1992. 112 p.

Рекомендована література

БАЗОВА

Орієнтовний семестровий програмний репертуар
дисципліни «Спеціальний клас» (арфа)

ПРОПОНОВАНИЙ РЕПЕРТУАРНИЙ СПИСОК

Віла-Лобос Е.	Концерт
Гінастера А.	Концерт
Дамаз Ж.	Концертіно
Дебюссі К.	Танці
Жоліве А.	Концерт
П'єрне Г.	Концерт
Сен-Санс	Концертіно
Равель М.	Інтродукція і Алегро

Сонати

Гіндеміт П.	Соната
Казелла А.	Соната
Пешетті Д.– Сальцедо К.	Соната
Тайфер Ж.	Соната
Турньє М.	Сонатина №2
Хоуді П.	Соната

Варіації

Дамаз Ж.	Сициліана з варіаціями
----------	------------------------

Поссе В.	Варіації на тему Бенедикта “Карнавал у Венеції”
Сальцедо К.	Варіації на тему в старовинному стилі
Шпор Л.	Варіації

Фантазії

Гранжані М.	Фантазія на тему Й. Гайдна
Годефруа Ф.	Фантазія на тему Бенедикта “Венеційський карнавал”
Періш-Алварс Е.	Фантазія “Сомнамбула” Фантазія “Люція”
Сальцедо К.	Фантазія “Гранада”
Сметана Б.–Трнечек Т.	Фантазія “Влтава”

Сюїти

Бах Й.С.	Сюїта E-dur
	Сюїта es-moll
Гіллманн К.	Сюїта в старовинному стилі
	Сюїта
Добродінський Б.	Сюїта “Бароко”
Невідомий автор XVIII ст.	Партита
Пуртцель Г.	Сюїта №1 (Соль-мажор, ред. Д. Воткінса)
	Сюїта №8 (Фа мажор, ред. Д. Воткінса)
Сальцедо К.	Сюїта
Франциск А.	Старовинні танці

П’єси

Бріф П.	Моменти
Грабовський Л.	Інтерлюдія
Гранжані М.	Рапсодія

Дебюссі К.	Романтичний вальс Балада “Сади під дощем”
Делло-Джойо Н.	Багателі
Деляпрель Ж.	“Сад під дощем”
Каплє А.	Два дивертисменти: Іспанський, Французький
Крестон П.	Рапсодія “Олімпія”
Ляшенко Г.	Три п’єси
Марескоті Е.	Рух
П’єрне Г.	Експромт-каприс
П’яццола А.	«Milinga del Angel» «La Muerte del Angel» «Resurreccion del Angel»
Реньє Г.	Танець ельфів
Руссель А.	Експромт
Сальцедо К.	Гра води
Турньє М.	Ранок Феєрія
Форе Г.	Експромт

ДОПОМІЖНА

(етюди, вправи)

Бовіо А.	Етюд Мі-бемоль мажор Етюд Ре-бемоль мажор
Бокса Н.-Ш.	Етюди
Галлон Н.	Етюд Ре-бемоль мажор
Годефруа Ф.	Етюди
Дізі Ф.	Етюди

Колесса М.	Етюд
Лабарр Т.	Етюд
Ларів'єр Е.	Етюд
Мортарі В.	Вишукані етюди
Паганіні Н.-Лак	“Безперервний рух”
Ерделі К.	20 етюдів
Поссе В.	Великі етюди
Сальцедо К.	Три етюди: Ідилічна поема, Політ, Поетичний етюд
Тедескі Л.	Концертний етюд
Томас Д.	Етюд
Турньє М.	Концертний етюд
Хасельманс А.	Концертні етюди
Холі А.	12 етюдів
Шмідт Е.	Два етюди

